

прѣстола милостивѣ Мухамеда II. Елфатиха — завладѣтеля Царьграда. Тии сички пакъ ся на ново отъ Хати-хумаюна (1856) потвърдѣвътъ, какъ то и дадены и прибавены въ послѣдны врѣмена отъ Султаны права вѣройсповѣдны и другы. Нѣ тукъ ся ражда въпросъ противорѣчя, чи послѣдни фермани, дадени грѣцкому въ Фенерь Патриарху въ коимъ ся убави Славянскы Патриаршии, упровергають стары права, дадены отъ пѣрвухъ Султановъ. То никакъ не е противорѣчя; защото тогава не трѣбаше да ся спомянува въ Хати-хумаюна, тии *ab antiquo* стары права. Хати-хумаюнь дава и потвърдѣва пакъ даденыя въ най старо врѣмя права, а нѣ зѣтыя! Затова и даденое право въ старо врѣмя да ся приймають и Християны въ турскѣ службѣ и войнство, а отъ послѣ зѣто, дава ся пакъ и потвърдѣва ся на ново.

Тукъ ся състои за всеобщо прѣобразование (реформа) въ султанскѣ държавѣ, кое и ся слѣдува отъ днь въ днь, и за това трѣбаше да ся почни отъ начяла привзѣтця тѣхъ народовъ, за коихъ ся твори то прѣобразование; какви права и прѣимжшества сж' имали, отъ коихъ нѣкои си, ако сж' съгласни и полезни на днѣшны врѣмена, щѣть ся пакъ употрѣби, ако ли же нѣ, а то тии щѣть ся устави, и щѣть ся уведи други по днѣшному; какъ то ся види въ членовы Хати-хумаюна, въ коимъ ся разяснѣва какъ трѣба да бжди вѣтрѣшное правление и сждовища.

Когато ся писа той-зи Хати-хумаюнь турецко Правительство имаше подъ видомъ сичкы стары ферманы и бераты и съобразно съ тѣмъ състави знамянитога Хати-хумаюна. То ся доказва отъ съдържаниахъ на сичкы му членова, кои ся видѣтъ и въ пѣрвы и найстары султанскы бераты, какъ то въ членъ 14. гласи, чи сички подданы Его Величества безъ изятя народности и вѣры щѣть ся прийма въ гражданскѣ службѣ. Въ членъ 17. гласи, чи въ сичкы сждовища щѣть ся прийма за сждницы отъ подданиковъ не мюсюмановъ. Въ членъ 15. гласи, чи сички поддани